НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра транспортних технологій та засобів у АПК

ЗАТВЕРДЖЕНО
Механіко-технологічний факультет

“____” _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Галузь знань J «Транспорт та послуги»
Спеціальність J 8 «Автомобільний транспорт»
Освітня програма «Транспортні технології»
Освітній ступінь магістр
Факультет механіко-технологічний
Розробник: к.т.н., доцент Савченко Л. А.

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність»

Зміст дисципліни спрямований на формування у здобувачів системних знань і практичних навичок організації транспортно-експедиторського обслуговування вантажів у внутрішньому та міжнародному сполученні. Розглядаються правові засади транспортно-експедиторської діяльності, договір транспортного експедирування, права, обов'язки та відповідальність сторін, ринок транспортно-експедиторських послуг, організація обслуговування клієнтів і показники його якості, системи доставки вантажів, митні процедури, міжнародне та мультимодальне експедирування, товаросупровідні документи, страхування, безпека перевезень, моделювання транспортно-технологічних схем доставки та оцінка ефективності діяльності транспортно-експедиторських підприємств.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	*Магістр*	
Спеціальність	*J 8 «Автомобільний транспорт»*	
Освітня програма	*Транспортні технології*	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	*Обов'язкова*	
Загальна кількість годин	*138 (1 семестр – 56; 2 семестр – 82)*	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	*4 (по 2 у кожному семестрі)*	
Форма контролю	*Залік (1 семестр), іспит, курсова робота (2 семестр)*	
Показники навчальної дисципліни для денної форми здобуття вищої освіти		
	1 семестр	**2 семестр**
Курс (рік підготовки)	*1*	*1*
Лекційні заняття, год.	*13*	*26*
Практичні заняття, год.	*13*	*26*
Лабораторні заняття, год.	–	–
Самостійна робота, год.	*30*	*30*
Індивідуальні завдання	–	*курсова робота*
Кількість тижневих аудиторних годин	*2 год.*	*4 год.*

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системних знань і практичних навичок організації та управління транспортно-експедиторським обслуговуванням вантажів у внутрішньому та міжнародному сполученні, вибору раціональних систем і схем доставки, оформлення договірної та товаросупровідної документації, оцінювання якості й ефективності транспортно-експедиторської діяльності.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни – вантажні перевезення, логістика, організація міжнародних автоперевезень, митне законодавство транспортно-експедиційних послуг в АПК.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у галузі транспорту з використанням теорій та методів транспортної науки на основі системного підходу та з врахуванням комплексності та невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК5. Навики використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК11. Здатність працювати автономно та в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту).

СК7. Здатність оптимізувати логістичні операції та координувати замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримуватись законів, правил та вимог систем управління якістю.

СК12. Здатність організовувати міжнародні перевезення.

СК15. Здатність організовувати транспортно-експедиторське обслуговування вантажів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН13. Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів (суден) та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.

ПРН17. Розробляти ланцюги постачань та оцінювати їх ефективність. Установлювати зв’язки між різними ланцюгами постачань. Визначення функцій логістичних центрів. Аналізувати особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.

ПРН22. Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

ПРН25. Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Тижні	Усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Частина 1 (1 семестр)							
Модуль 1. Організація та правове регулювання транспортно-експедиторської діяльності							
1. Теоретичні засади транспортно-експедиторської діяльності та сучасні напрями її розвитку	1–2	7	2	2			3
2. Основні нормативно-правові засади провадження транспортно-експедиторської діяльності	3–4	8	2	2			4
3. Ефективність діяльності транспортно-експедиторських підприємств	5	8	2	2			4
4. Вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій	6	8	2	2			4
Разом за модулем 1		**31**	**8**	**8**			**15**
Модуль 2. Технологія транспортно-експедиторської діяльності							
5. Особливості ринку транспортно-експедиторських послуг	7–8	9	2	2			5
6. Організація транспортно-експедиторського обслуговування	9–10	9	2	2			5
7. Система доставки вантажів	11–13	7	1	1			5
Разом за модулем 2		**25**	**5**	**5**			**15**
Усього годин за семестр		**56**	**13**	**13**			**30**
Частина 2 (2 семестр)							
Модуль 3. Міжнародне транспортне експедирування та мультимодальні перевезення							
8. Міжнародне транспортне експедирування: суб'єкти, функції, термінологія	1	6	2				4
9. Базисні умови поставки Інкотермс 2020 у роботі експедитора	2	4	2	2			
10. Документи FIATA та товаросупровідні документи на різних видах транспорту	3	6	2	2			2
11. Мультимодальні та комбіновані перевезення. Оператор мультимодального перевезення	4	6	2	4			
12. Митне оформлення вантажів і транспортних засобів у транспортно-експедиторській діяльності	5	4	2	2			
13. Страхування вантажів і відповідальності експедитора	6	4	2	2			
14. Безпека перевезень: кріплення вантажів, небезпечні вантажі, перевезення тварин	7	16	2	2			12
Разом за модулем 3		**46**	**14**	**14**			**18**
Модуль 4. Планування, моделювання та оцінка ефективності транспортно-експедиторської діяльності							
15. Вибір системи доставки вантажу та вартісні показники логістичного ланцюга	8	6	2				4
16. Транспортно-технологічні схеми доставки вантажів	9	6	2	4			

17. Імітаційне моделювання процесів доставки вантажів	10	6	2	4			
18. Оперативне планування, облік і контроль транспортно-експедиторської діяльності	11	6	2				4
19. Ціноутворення на транспортно-експедиторські послуги та оцінка ефективності ТЕП	12	10	2	4			4
20. Цифрові технології та інформаційні системи в транспортно-експедиторській діяльності	13	2	2				
Разом за модулем 4		**36**	**12**	**12**			**12**
Курсова робота (виконується в межах самостійної роботи та консультацій)	1–13					+	
Усього годин за семестр		**82**	**26**	**26**			**30**
Усього годин за дисципліну		**138**	**39**	**39**			**60**

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 семестр		
1	Теоретичні засади транспортно-експедиторської діяльності та сучасні напрями її розвитку	2
2	Основні нормативно-правові засади провадження транспортно-експедиторської діяльності	2
3	Ефективність діяльності транспортно-експедиторських підприємств	2
4	Вплив митних процедур на ефективність транспортних технологій	2
5	Особливості ринку транспортно-експедиторських послуг	2
6	Організація транспортно-експедиторського обслуговування	2
7	Система доставки вантажів	1
2 семестр		
8	Міжнародне транспортне експедирування: суб’єкти, функції, термінологія	2
9	Базисні умови поставки Інкотермс 2020 у роботі експедитора	2
10	Документи FIATA та товаросупровідні документи на різних видах транспорту	2
11	Мультимодальні та комбіновані перевезення. Оператор мультимодального перевезення	2
12	Митне оформлення вантажів і транспортних засобів у транспортно-експедиторській діяльності	2
13	Страхування вантажів і відповідальності експедитора	2
14	Безпека перевезень: кріплення вантажів, небезпечні вантажі, перевезення тварин	2
15	Вибір системи доставки вантажу та вартісні показники логістичного ланцюга	2
16	Транспортно-технологічні схеми доставки вантажів	2
17	Імітаційне моделювання процесів доставки вантажів	2
18	Оперативне планування, облік і контроль транспортно-експедиторської діяльності	2
19	Ціноутворення на транспортно-експедиторські послуги та оцінка ефективності ТЕП	2
20	Цифрові технології та інформаційні системи в транспортно-експедиторській діяльності	2
	Разом	**39**

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 семестр		

1	Визначення кількості центрів ТЕО та оптимальної партії вантажу	2
2	Вибір оптимального варіанта доставки вантажу	2
3	Зміст та порядок оформлення договору транспортного експедирування	2
4	Порядок заповнення та використання товарно-транспортних накладних № 1-ТН і CMR	2
5	Використання транспортно-інформаційних бірж для пошуку вантажів	2
6	Визначення якості транспортно-експедиторського обслуговування	2
7	Оцінка доцільності виходу експедитора на ринок транспортних послуг	1
2 семестр		
8	Вибір базису поставки за Інкотермс 2020 та розподіл витрат між продавцем і покупцем	2
9	Оформлення транспортних документів FIATA та коносамента	2
10	Розрахунок вартості та вибір варіанта мультимодальної доставки вантажу	4
11	Заповнення митної декларації на вантаж	2
12	Розрахунок страхової премії та відповідальності експедитора	2
13	Розрахунок кріплення вантажу на транспортному засобі	2
14	Розробка транспортно-технологічних схем доставки вантажів та моделювання часу доставки	4
15	Розробка імітаційних моделей транспортно-технологічних схем доставки вантажів за допомогою мереж Петрі	4
16	Розрахунок тарифу експедитора та оцінка ефективності транспортно-експедиторського підприємства	4
	Разом	**39**

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1 семестр		
1	Операції, супутні перевезенням (вантажні, складські, страхові, митні)	15
2	Ринок транспортно-експедиторських послуг України	8
3	Оперативне управління транспортним процесом	7
2 семестр		
4	Суб'єкти транспортного процесу відповідно до термінології UNECE для комбінованого транспорту	4
5	Документація, що використовується на морському, авіаційному, залізничному та автомобільному транспорті	2
6	Міжнародні норми кріплення вантажу	4
7	Норми дорожніх перевезень небезпечних вантажів, у тому числі в цистернах	4
8	Правила транспортування тварин під час транспортно-експедиторського обслуговування	4
9	Показники попиту на транспортно-експедиторські послуги	4
10	Вартісні показники для вибору варіанта логістичного ланцюга доставки вантажів	4
11	Оперативне планування, облік і контроль транспортно-експедиторської діяльності	4
	Разом	**60**

Орієнтовна тематика курсових робіт (2 семестр):

1. Організація транспортно-експедиторського обслуговування експорту зернових вантажів через морські порти.
2. Розробка транспортно-технологічної схеми доставки швидкопсувних вантажів у міжнародному сполученні.
3. Організація мультимодальної доставки контейнерних вантажів з участю експедитора.

4. Обґрунтування вибору оптимального варіанта доставки вантажу за критерієм загальних витрат клієнта.
5. Організація доставки збірних (LCL) вантажів через консолідаційний склад.
6. Транспортно-експедиторське обслуговування перевезень олійних культур і продуктів їх переробки.
7. Організація доставки небезпечних вантажів (засобів захисту рослин, добрив) з урахуванням вимог ДОПНВ.
8. Оцінка якості та ефективності транспортно-експедиторського обслуговування підприємства.
9. Імітаційне моделювання процесу доставки вантажу з використанням мереж Петрі.
10. Організація транспортно-експедиторського обслуговування перевезень сільськогосподарської техніки.

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання

– усне або письмове опитування;
– тестування (у тому числі на навчальному порталі eLearn);
– захист практичних робіт;
– модульні контрольні роботи;
– захист курсової роботи;
– залік, екзамен.

7. Методи навчання

– метод практико-орієнтованого навчання;
– метод проєктного навчання;
– кейс-метод (розбір реальних ситуацій транспортно-експедиторського обслуговування);
– метод змішаного навчання з використанням електронного курсу;
– метод навчання через дослідження.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
1 семестр. Модуль 1. Організація та правове регулювання ТЕД		
Практична робота 1. Визначення кількості центрів ТЕО та оптимальної партії вантажу	Вміти: визначати потрібну кількість центрів ТЕО та оптимальну партію вантажу за мінімумом витрат	15
Практична робота 2. Вибір оптимального варіанта доставки вантажу	Вміти: розраховувати час, вартість доставки та загальну вартість замовлення для клієнта	15
Практична робота 3. Договір транспортного експедирування	Вміти: складати договір транспортного експедирування з усіма істотними умовами	15
Практична робота 4. Товарно-транспортні накладні № 1-ТН і CMR	Вміти: оформлювати ТТН № 1-ТН та накладну CMR	15
Самостійна робота 1. Операції, супутні перевезенням	Знати: зміст вантажних, складських, страхових і митних операцій	10

Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		**100**
1 семестр. Модуль 2. Технологія ТЕД		
Практична робота 5. Транспортно-інформаційні біржі	Вміти: шукати вантажі та транспорт на біржах, перевіряти контрагентів	20
Практична робота 6. Якість транспортно-експедиторського обслуговування	Вміти: розраховувати рівні складових і загальну оцінку якості ТЕО	20
Практична робота 7. Доцільність виходу експедитора на ринок	Вміти: оцінювати доходи, витрати експедитора та умови доцільності для суб'єктів ринку	20
Самостійна робота 2. Ринок ТЕ-послуг; оперативне управління транспортним процесом	Розуміти: структуру ринку та методи оперативного управління перевезеннями	10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		**100**
Навчальна робота (1 семестр)	(М1 + М2) / 2 · 0,7	**≤ 70**
Залік		**30**
Всього за 1 семестр	(Навчальна робота + залік)	**≤ 100**
2 семестр. Модуль 3. Міжнародне транспортне експедирування та мультимодальні перевезення		
Практична робота 8. Інкотермс 2020	Вміти: обирати базис поставки і розподіляти витрати між сторонами	10
Практична робота 9. Документи FIATA та коносамент	Вміти: оформлювати транспортні документи FIATA	10
Практична робота 10. Мультимодальна доставка	Вміти: розраховувати вартість і обирати варіант мультимодальної доставки	10
Практична робота 11. Митна декларація	Вміти: заповнювати митну декларацію на вантаж	10
Практична робота 12. Страхування	Вміти: розраховувати страхову премію і відповідальність експедитора	10
Практична робота 13. Кріплення вантажу	Вміти: розраховувати кріплення вантажу на транспортному засобі	10
Самостійна робота 3. Безпека перевезень і документація на видах транспорту	Знати: вимоги до кріплення, перевезення небезпечних вантажів і тварин	10
Модульна контрольна робота 3		30
Всього за модулем 3		**100**
2 семестр. Модуль 4. Планування, моделювання та оцінка ефективності ТЕД		
Практична робота 14. Транспортно-технологічні схеми доставки	Вміти: розробляти схеми доставки та моделювати час доставки	20
Практична робота 15. Мережі Петрі	Вміти: будувати імітаційні моделі схем доставки	20
Практична робота 16. Тариф експедитора та ефективність ТЕП	Вміти: розраховувати тариф експедитора та показники ефективності ТЕП	20
Самостійна робота 4. Попит, вартісні показники, оперативне планування	Розуміти: показники попиту та вартісні показники логістичного ланцюга	10
Модульна контрольна робота 4		30
Всього за модулем 4		**100**
Навчальна робота (2 семестр)	(М3 + М4) / 2 · 0,7	**≤ 70**
Екзамен		**30**
Всього за 2 семестр	(Навчальна робота + екзамен)	**≤ 100**
Курсова робота	Оцінюється окремо	**100**

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90–100	відмінно / зараховано
74–89	добре / зараховано
60–73	задовільно / зараховано
0–59	незадовільно / не зараховано

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонене (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи повинні мати коректні посилання на використану літературу та проходять перевірку на академічний плагіат.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс «Транспортно-експедиторська діяльність. Ч1» на навчальному порталі НУБіП України eLearn – https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=710.

2. Електронний навчальний курс «Транспортно-експедиторська діяльність. Ч2» на навчальному порталі НУБіП України eLearn – https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=711.

3. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» (розміщені в електронному курсі).

4. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Транспортно-експедиторська діяльність» (розміщені в електронному курсі).

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Про транспортно-експедиторську діяльність : Закон України від 01.07.2004 № 1955-IV.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Глава 65 «Транспортне експедирування».

3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI.

4. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04.2001 № 2344-III.

5. Про перевезення небезпечних вантажів : Закон України від 06.04.2000 № 1644-III.

6. Про мультимодальні перевезення : Закон України від 17.11.2021 № 1887-IX.

7. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні : затв. наказом Міністерства транспорту України від 14.10.1997 № 363.

8. Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів (КДПВ/CMR). Женева, 19.05.1956.

9. Incoterms® 2020. ICC rules for the use of domestic and international trade terms. Paris : International Chamber of Commerce, 2019.

10. Зіміна А. І., Харсун Л. Г. Транспортна логістика : навч. посіб. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. 380 с.